

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6SŽi/17/2013
Identifikačné číslo spisu:	1012200332
Dátum vydania rozhodnutia:	24.09.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:1012200332.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Aliancia Fair - play, občianske združenie, Západný rad 39, Bratislava IČO: 31 810 195, právne zastúpený advokátom: Mgr. Vladimír Šárnik, Národného oslobodenia 25, Bernolákovo, proti žalovanému: Generálna prokuratúra SR, Štúrova 2, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. Ei 243/11-7 zo dňa 16. decembra 2011 a o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave, č. k. 1S/51/2012-33 zo dňa 20. júna 2013, jednohlasne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S/51/2012-33 zo dňa 20. júna 2013 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

I.

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave (ďalej len ako „krajský súd“ alebo „súd prvého stupňa“) podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. Ei 243/11-7 zo dňa 16.12.2011, ktorým rozhodnutím žalovaný zamietol rozklad žalobcu podaný dňa 28.11.2011 proti rozhodnutiu trestného odboru Generálnej prokuratúry SR, sp. zn. IV. Spr. 329/11 zo dňa 01.12.2011, ktorým bola odmietnutá žiadosť o sprístupnenie informácie o telefonickom rozhovore, ku ktorému malo dôjsť 17.09.1994 medzi predsedom J. a G.. Žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

Z odôvodnenia uvedeného rozhodnutia vyplýva, že krajský súd mal za preukázané, že žalobca žiadosťou zo dňa 21.11.2011 (zrejme z 25.11.2011), zn. 2011-11-25-Z-R-2 žiadal o sprístupnenie informácie o telefonickom rozhovore, ku ktorému malo dôjsť 17.9.1994 medzi predsedom J. Z. a G.: 1/prepis telefonátu, 2/ sprievodnú informáciu k prepisu alebo zvukovému záznamu, 3/ identitu osoby označenej v telefonáte ako „Milan“; prvostupňový správny orgán, ktorým bola Generálna prokuratúra SR, trestný odbor, rozhodnutím zo dňa 1.12.2011 č. IV.Spr. 329/11-2 nevyhovela žiadosti žalobcu o poskytnutie predmetnej informácie; žaloba podal voči uvedenému rozhodnutiu rozklad dňa 28.11.2011 (zrejme

rozklad z 8.12.2011, doručený žalovanému dňa 12.12.2011), o ktorom rozhodol žalovaný rozhodnutím zo dňa 16.12.2011 sp.zn. E1 243/11-7 tak, že zamietol rozklad žalobcu a prvostupňové rozhodnutie potvrdil.

Krajský súd zákonnosť žalobou napadnutého rozhodnutia žalovaného posudzoval v intenciách ust. § 3 zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj „zákon o slobode informácií“ alebo „zákon č. 211/2000 Z. z.“) v spojení s ust. § 6 ods. 6, s § 7 ods.1,5, s § 9 ods. 1,2,3, s § 11 ods. 1 písm. d) uvedeného zákona a súčasne v zmysle čl. 26 ods. 4 v spojení s čl. 19 ods. 2, 3 Ústavy SR.

Krajský súd poukázal na to, že z právnej úpravy, ktorú citoval, zo sprístupnenia sú samotným zákonom o slobode informácií vylúčené informácie, ktoré sa dotýkajú osobnosti a súkromia fyzickej osoby a informácie, ktoré obsahujú osobné údaje fyzickej osoby; tieto informácie sú výslovne chránené zákonom o ochrane osobných údajov.

Konštatoval, že informácie požadované oprávnenou osobou podliehajú pod režim ustanovenia § 9 a § 11 zákona č. 211/2000 Z. z., nakoľko sa dotýkajú ochrany osobnej integrity fyzickej osoby a rozhodovacej činnosti orgánov činných v trestnom konaní.

Krajský súd ďalej zistil, že Generálna prokuratúra SR ďalej nedisponuje informáciou k identite osoby označenej v telefonáte ako „Milan“. Uviedol, že požadovaná informácia sa týka osobných údajov fyzickej osoby, ktoré sú spracúvané v informačnom systéme za podmienok ustanovených zákonom, ako aj orgánov činných v trestnom konaní podľa osobitných predpisov (trestný poriadok); ďalej informácia, ktorú žiadateľ požiadal, sa týkala trestného konania, v ktorom pôvodne konal vyšetrovateľ Policajného zboru a predmetnú vec dozorovala Krajská prokuratúra Prešov, z čoho je zrejmé, že nešlo o operatívnu informáciu, t.j. získanú mimo trestného konania.

Na námietku žalovaného, že žalobca žalovaného zle v žalobe označil, majúce za následok, že žalovaný nie je pasívne legitimovaný, krajský súd konštatoval, že v správnom súdnictve toho, kto je žalovaným, určuje zákon (§ 250 ods. 4 O.s.p.). Uviedol, že žalovaným pri rozhodnutí správneho orgánu vydaného v správnom konaní je správny orgán, ktorý rozhodol v poslednom stupni, t. j. správny orgán, ktorý rozhodol v správnom konaní o odvolaní alebo o rozklade a pokiaľ príslušný zákon riadny opravný prostriedok nepripúšťa, je to správny orgán, ktorý rozhodol v prvom a súčasne aj v poslednom stupni; pri ústredných orgánoch štátnej správy je žalovaným tento orgán, aj keď rozhodnutie vydal ten, kto stojí na jeho čele (minister, predseda, vedúci); napríklad ministerstvo je centralizovaným a monokratickým orgánom štátnej správy, na čele ktorého stojí minister menovaný prezidentom na návrh predsedu vlády; právnu subjektivitu má ministerstvo, ktoré je definované ako právnická osoba (§ 35 ods. 1 zákona č. 575/2001 Z. z.); minister nie je sám o sebe správnym orgánom, ale osobou stojacou v čele tohto správneho orgánu; pri rozhodovaní o rozklade rozhodovanie v prvom aj v druhom stupni správneho konania zostáva na úrovni správneho orgánu toho istého stupňa; ide vlastne o osobitý prípad opravy vlastného rozhodnutia. V danej súvislosti krajský súd poukázal na nález Prvorepublikového Najvyššieho správneho súdu zo dňa 23.10.1947 č. 302/46-7, publikovaný v Bohuslavovej zbierke nálezov Najvyššieho správneho súdu vo veciach administratívnych pod č. BOH.A 1729/49 30296, podľa ktorého „ministerstvo je úradom predstavujúcim súhrn osobných a vecných prostriedkov organizovaných do jedného celku za účelom výkonu určitého vymedzeného úseku verejnej správy “. Ďalej krajský súd konštatoval, že na zodpovedajúce zákonu sa považuje žaloba, ktorá smeruje proti ministerstvu (resp. inému orgánu verejnej správy), ale správne sa domáha zrušenia rozhodnutia ministra (predsedu, vedúceho úradu a podobne) a označenie žalovaného nie je potrebné meniť ani dopĺňať, ak v žalobe označený správny orgán je v tejto veci pasívne legitimovanou osobou, poukazom na ustálenú súdnu prax - rozsudok NSSR sp. zn. 8Sžo/6/2010. Námietku žalovaného krajský súd považoval za neopodstatnenú.

Krajský súd dospel k záveru, že rozhodnutie žalovaného bolo vydané v súlade so zákonom a dôvody uvedené v žalobe neodôvodňovali zrušenie rozhodnutia žalovaného, a preto žalobu preto podľa § 250j ods. 1 O.s.p. zamietol.

Rozhodovanie o náhrade trov konania krajský súd odôvodnil podľa § 250k a ods. 1 O.s.p. tak, že žalobcovi vzhľadom na jeho neúspech v konaní náhradu trov konania nepriznal.

II.

Proti uvedenému rozsudku krajského súdu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Žiadal, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa zmenil tak, že rozhodnutie žalovaného zo dňa 16.12.2011, č. Ei 243/11-7 zruší a žalobcovi prizná náhradu trov prvostupňového aj odvolacieho konania.

V dôvodoch odvolania uviedol, že obmedzenia sprístupňovania informácii musia byť vykladané spôsobom, ktorý je zlučiteľný s ústavnou úpravou práva na informácie, poukazom na to, že v Ústave SR je právo na informácie zakotvené v čl. 26, pričom v zmysle tohto článku je právo na informácie možné obmedziť len „zákonom a ak ide o opatrenia, ktoré sú v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku, ochranu verejného zdravia a mravnosti“. V danej súvislosti dal do pozornosti nález Ústavného súdu sp. zn. I. ÚS zo 236/06 zo dňa 28.06.2007, v ktorom ústavný súd uviedol, že právu na informáciu prislúcha tzv. status positivus, teda povinnosť orgánov verejnej moci aktívnym konaním zabezpečiť prístup k informáciám a že táto povinnosť sprístupňovať informácie môže byť obmedzená len v súlade s čl. 26 ods. 4 Ústavy. Dôvodil, že status positivus priznal právu na informácie aj ÚS ČR v nálezoch sp. zn. Pl. ÚS 2/10 zo dňa 30.03.2010, sp. zn. I. ÚS 1885/09 zo dňa 05.05.2010 a sp. zn. I.ÚS 517/10 zo dňa 15.11.2010 a súčasne, že Európsky súd pre ľudské práva konštatoval, existenciu pozitívneho záväzku štátu vyhovieť žiadosti osoby o sprístupnenie informácii v rozhodnutí prijateľnosti sťažnosti vo veci Sdružení Jihočeské Matky v. Česká republika zo dňa 10.07.2006, v rozsudku Társaság a Szabadságjogokért v. Maďarsko zo dňa 14.04.2009 a rozsudku Kenedi proti Maďarsku zo dňa 26.05.2009.

Poukazom na test proporcionality zdôraznil, že žalovaný v správnom konaní a súd prvého stupňa absolútne odmietli test proporcionality vykonať, keď konštatovali, že žalobcom požadované informácie spadajú pod obmedzenia podľa § 9 ods. 1 a 2 a ust. § 11 ods. 1 písm. f) ZSI. Vyslovil názor, že v tomto prípade právo verejnosti na informácie prevažuje nad právom na súkromie (ochranu osobných údajov) dotknutých osôb, majú za to, že základne právo na informácie a jemu zodpovedajúca povinnosť orgánov verejnej moci je kľúčovým prvkom vzťahu medzi štátom a jednotlivcom, jeho zmyslom je participácia občianskej spoločnosti na veciach verejných, tzn. že informovanie verejnosti sa týka fungovania verejnej moci ako takej a pomocou týchto informácii ju môže verejnosť kontrolovať, v ktorej súvislosti poukázal na právne závery vyslovené ÚS ČR v náleze sp. zn. IV. ÚS 23/05 a sp. zn. I. ÚS 517/10. Žalobca tvrdil, že je presvedčený, že právo verejnosti na informácie má v tomto prípade prednosť pred právom dotknutých osôb na ochrane súkromia (osobných údajov).

Ďalej dôvodil, že z dôvodu prevažujúceho verejného záujmu mal súd prvého stupňa v zmysle čl. 152 ods. 4 Ústavy SR povinnosť vykladať a aplikovať právne predpisy tak, aby dôsledky tohto výkladu a uplatnenia neboli v rozpore s ústavným právom na informácie, s poukazom na judikatúru Ústavného súdu SR, v zmysle ktorej povinnosť ústavne súladného výkladu právnych predpisov je súčasťou pravá na súdnu ochranu, dajúc do pozornosti nález Ústavného súdu SR zo dňa 05.01.2001, sp. zn. II. ÚS 44/00. Žalobca taktiež vytýkal súdu prvého stupňa nesprávnu aplikáciu ust. § 11 ods. 2 písm. d) zákona č. 211/2000 Z. z..

Žalobca tiež vytýkal súdu prvého stupňa, že dospel k nesprávnemu skutkovému zisteniu, keď bez bližšieho odôvodnenia konštatoval, že „súd ďalej zistil, že Generálna prokuratúra SR ďalej nedisponuje informáciou k identite osoby označenej v telefonáte ako „Milan“.“ Dôvodil, že absencia vedomosti žalovaného o identite osoby menom „Milan“ nedisponuje je veľmi málo pravdepodobná, keď požadovaný prepis telefonátu bol vtedajším prokurátorom Generálnej prokuratúry SR použitý ako dôkaz podporujúci námietku zaujatosti voči Z. vo veci rozhodovania v prípade G.. Tvrdil, že z prepisu rozhovoru vyplýva, že osoba menom „Milan“ bola v tom čase takmer určite tiež sudcom Najvyššieho súdu SR a má s G. rovnako priateľský vzťah ako Z., považujúc za ťažko predstaviteľné, že by Generálna prokuratúra SR nedisponovala informáciou o identite tejto osoby, keď je u nej tiež daný rovnaký dôvod zaujatosti a teda aj pre vylúčenie z rozhodovania, majú za to, že pokiaľ Generálna prokuratúra SR disponovala

informáciou o priateľskom vzťahu „Milana“ s G., je nepravdepodobné, že by sa nezaujímal o identitu „Milana“.

III.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok potvrdil.

V dôvodoch vyjadrenia uviedol, že výrok rozhodnutia Krajského súdu Bratislava vedeného pod sp. zn. 1S/51/2012 považuje za vecne správny a zákonný. Konštatoval, že napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa je v súlade s ustálenou judikatúrou v obdobných veciach, v ktorej súvislosti poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Sžo/250/2008 a na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky II.ÚS 44/00-133.

Vo vzťahu k odvolacej námietke žalobcu poukazom na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 236/06 žalovaný uviedol, že predmetný nález ani okrajovo nerieši otázku sprístupňovania informácií, ktoré boli získané v rámci trestného konania, vysloviac, že je potom minimálne otáznе, aký vplyv mal mať práve tento nález Ústavného súdu Slovenskej republiky na rozhodovanie Krajského súdu v Bratislave v danej veci.

K ostatným najmä českým rozhodnutiam Ústavného súdu Českej republiky konštatoval, že nie sú pre rozhodovanie vo veci právne záväzné, pričom právne predpisy Českej republiky sú v mnohých ohľadoch podstatne rozdielne oproti právnym predpisom Slovenskej republiky a teda je sporné, či závery v nich uvedené je možné bez ďalšieho aplikovať na skutkový stav v tejto prejednávanej veci.

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 10 ods. 2) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu dôvodov uvedených v odvolaní (§ 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s §§ 212 a nasl), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 250ja ods. 2 O.s.p., a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné zrušiť podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 a podľa § 221 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. vec mu vrátiť na ďalšie konanie z dôvodu procesného pochybenia spočívajúceho v jeho nedostatočnom odôvodnení.

Predmetom odvolacieho konania v preskúmvanej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým súd prvého stupňa zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného správneho orgánu a následne jeho zrušenia a vrátenia veci žalovanému na ďalšie konanie.

Preskúmvaným rozhodnutím (č. Ei 243/11-7 zo dňa 16.12.2011) žalovaný, rozhodol o rozklade žalobcu proti prvostupňovému rozhodnutiu povinnej osoby (sp. zn. IV. Spr.329/11 zo dňa 01.12.2011) podľa zákona o slobode informácií o neposkytnutí žiadaných informácií tak, že rozklad žalobcu zamietol. Trestný odbor Generálnej prokuratúry SR ako povinná osoba rozhodnutím sp. zn. IV. Spr.329/11 zo dňa 01.12.2011 odmietol žiadosť žalobcu o sprístupnenie informácie o telefonickom rozhovore, ku ktorému malo dôjsť 17.09.1994 medzi predsedom J. Z. a G..

Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj zákonnosť rozhodnutia a postupu žalovaného správneho orgánu, ako aj zákonnosť postupu a rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu, najmä z toho pohľadu, či sa súd prvého stupňa vysporiadal so všetkými podstatnými námietkami uvedenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť postupu žalovaného správneho orgánu.

Predmetom preskúmvacieho konania v danej veci je postup a rozhodnutie žalovaného správneho orgánu, ktorým žalovaný s konečnou platnosťou rozhodol o žiadosti žalobcu o poskytnutie informácie podanej dňa 25. novembra 2011 v zmysle § 14 zákona č. 211/2000 Z. z..

V.

Najvyšší súd dáva do pozornosti, že úlohou súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa piatej časti druhej hlavy Občianskeho súdneho poriadku (upravujúcej rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov §§ 247 a nasl. O.s.p.) je posudzovať, či správny orgán príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkom konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúcemu vydaniu napadnutého rozhodnutia.

V rámci správneho prieskumu súd skúma procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 O.s.p.). I)

Pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 1).

Pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona (§ 246c ods. 1 vety prvej O.s.p.).

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. súd rozhodnutie zruší, len ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku krajského súdu a konania predchádzajúceho jeho vydaniu dospel k záveru, že súd prvého stupňa náležite nepostupoval v intenciách citovaných právnych noriem.

Súčasťou práva na súdnu ochranu a na spravodlivý proces je nepochybne aj právo na riadne odôvodnenie súdneho verdiktu, ktoré je aj zárukou toho, že výkon spravodlivosti nie je arbitrárny. Je predpokladom toho, aby strany mohli účinne uplatňovať právo na opravné prostriedky. Napokon je predpokladom kontroly výkonu spravodlivosti zo strany verejnosti.

Právnu normu ustanovenú v § 157 ods. 2 O.s.p. je potrebné z hľadiska práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky vykladať a uplatňovať tak, že rozhodnutie súdu musí obsahovať dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené. Vychádzajúc z uvedeného súčasťou práva na riadne odôvodnenie je, aby sa súd riadne vysporiadal so všetkými relevantnými námietkami účastníka konania. Nedostatočné vysporiadanie sa s námietkami účastníka konania spôsobuje nepreskúmateľnosť rozhodnutia. Z uvedených dôvodov je povinnosťou súdu aj v rámci súdneho prieskumu zákonnosti administratívneho rozhodnutia rozsudok odôvodniť v súlade s § 246c ods.1 O.s.p. v spojení s § 157 ods.2, tak, aby jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom bolo zrejmé, z akých podkladov súd pri svojom rozhodovaní vychádzal, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, z akých dôvodov, stručne, jasne a výstižne vysvetlil, akými úvahami sa riadil pri hodnotení skutkových a právnych okolností namietaných v žalobe a zodpovedal na najdôležitejšie namietané otázky, resp. hmotnoprávne alebo procesné pochybenia správneho orgánu, ktoré žalobca namietal v žalobe, ako aj vysporiadal sa s judikatúrou, na ktorú žalobca v žalobe na podporu jej dôvodnosti poukazoval.

Odvolací súd dáva do pozornosti, že Ústavný súd Slovenskej republiky v ustálenej judikatúre problematike týkajúcej sa povinnosti súdu náležite zdôvodniť svoje rozhodnutie venoval značnú pozornosť (napr. náleze č. sp. zn. III. ÚS 36/2010). Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojej judikatúre opakovane zdôraznil, že nezávislosť rozhodovania všeobecných súdov sa má uskutočňovať v ústavnom a zákonnom procesnoprávnom a hmotnoprávnom rámci. Procesnoprávny rámec predstavujú predovšetkým princípy riadneho a spravodlivého procesu, ako vyplývajú z čl. 46 a nasl. ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Jedným z týchto princípov predstavujúcich súčasť práva na riadny proces (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru) a vylučujúcich ľubovôľu pri rozhodovaní je aj povinnosť súdu presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutia náležite odôvodniť [§ 132 a § 157 ods. 1 O.s.p., m. m. I. ÚS 243/07], pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia (§ 157 ods. 2 O.s.p.) teda musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej.

Súd by mal vo svojej argumentácii, obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia, dbať aj na jeho celkovú presvedčivosť, teda na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, ako aj závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Odôvodnenie má obsahovať dostatok dôvodov a ich uvedenie má byť zrozumiteľné. Súd je povinný formulovať odôvodnenie spôsobom, ktorý zodpovedá základným pravidlám logického, jasného vyjadrovania a musí spĺňať základné gramatické, lexikálne a štylistické hľadiská. Nedostatky odôvodnenia zakladajú vadu nepreskúmateľnosti rozhodnutia (Nález Ústavného súdu SR, sp. zn. I. ÚS 114/08). Súd musí súčasne vychádzať z toho, že je povinný poskytovať v občianskom súdnom konaní materiálnu ochranu zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (§ 1 O.s.p.), na ktorú skutočnosť poukazuje Ústavný súd Slovenskej republiky v rozhodnutiach (napr. IV. ÚS 1/02, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09).

Uvedenou problematikou sa už viackrát zaoberal aj Európsky súd pre ľudské práva. V rozhodnutí Kraska c. Švajčiarsko z 29. apríla 1993, séria A, č. 254-B, s. 49, § 30 konštatoval, že z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie.

VI.

Odvolací súd z predloženého spisu krajského súdu z obsahu žaloby zistil, že žalobca, namietal, že k ukráteniu na jeho právach došlo zo strany žalovaného porušením ustanovení zákona č. 211/2000 Z. z. ako aj ustanovení Ústavy Slovenskej republiky, ktoré špecifikoval.

Poukazom na právnu úpravu ustanovenú v § 9 ods. 1, 2, § 3, § 11 ods. 1, písm. d/ zákona č. 211/2000 Z. z. a čl. 26 ods. 1 Ústavy SR argumentoval, že v danom prípade žiadané údaje nespĺňajú ani definíčné kritérium, osobných údajov v zmysle ust. § 3 zákona č. 28/2002 Z. z., nakoľko nejde o informácie týkajúce sa fyzickej osoby, ale ide o informácie týkajúce sa výkonu verejnej moci a v danej súvislosti poukazoval na judikatúru súdov - rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2S/94/05 z 15.2.2006, nález Ústavného súdu SR II. 44/00 z 5.1.2001.

Namietal, že žalovaný mal zákonné ustanovenia zakotvujúce ochranu súkromia a osobných údajov vykladať ústavne súladným spôsobom tak, ako mu to výslovne ukladá aj čl. 152 ods. 4 ústavy, nie striktnie formalistický, bez zohľadnenia základných princípov demokratického a právneho štátu a práva na informácie, vysloviac názor, že v demokratickej spoločnosti je nevyhnutné, aby otázka podozrenia z neprípustného správania predstaviteľa justície mohla byť predmetom verejnej diskusie, poukazom na právnu úpravu čl. 13 ods. 4, čl. 26 ods. 4 a čl. 152 ods. 4 Ústavy SR a judikatúru súdov - nález Ústavného súdu SR zo dňa 11.03.1999, sp. zn. PL. ÚS 15/98, rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Brüggenmann a Scheuten v. Spolková republika Nemecko zo dňa 12.07.1977.

Dôvodiac, že žalovaný mal príslušné ustanovenia zákona č. 211/2000 Z. z. vykladať ústavne súladným spôsobom, aby sa nedopustil neústavného obmedzenia práva žalobcu na informácie, navrhoval, aby súd podľa ust. § 109 ods. 1 písm. b) O.s.p. prerušil konanie a podal Ústavnému súdu SR návrh na začatie

konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) Ústavy SR, pokiaľ by sa domnieval, že ust. § 10 ods. 1 písm. d) ZSĽ, § 9 ods. 1,2 ZSĽ a § 3 zákona č. 428/2002 Z. z. nemožno ani v zmysle čl. 152 ods. 4 ústavy (a v súlade s nálezom ÚS SR sp. zn. PL ÚS 15/98) vykladať ústavne konformným spôsobom.

VII.

Vychádzajúc zo skutkových zistení a právnych záveroch súdu prvého stupňa uvedených v odôvodnení napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa v danej veci (I. časť tohto rozhodnutia) odvolaciu súdu sa javí odôvodnenie napadnutého rozsudku prvostupňového súdu ako jednostranné a formalistické, a teda ako zjavne nezdôvodnené a tým aj nesúladne s právami podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Súd prvého stupňa náležite nepostupoval v intenciách ustálenej judikatúry ústavného súdu, keď z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia jasným a zrozumiteľným spôsobom nevyplyva, v akom rozsahu súd prvého stupňa preskúmal napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu a postup mu predchádzajúci, keďže v odôvodnení rozhodnutia krajský súd síce cituje právnu úpravu vzťahujúcu sa veci samej - ustanovenia zákona č. 211/2000 Z. z. v spojení so zodpovedajúcou právnou úpravou Ústavy SR, avšak z odôvodnenia nie je dostatočne zrejmé ako sa vysporiadal s námietkami a argumentáciou žalobcu o porušení ústavou zaručeného práva na požadované informácie, o prípustnosti obmedzenia práva na informácie, o ústavne súladnom výklade zákonnej úpravy práva na informácie, pričom prvostupňový súd nevenoval žiadnu pozornosť argumentácii žalobcu, ktorou poukazom na jednotlivé rozhodnutia súdov odôvodňoval dôvodnosť svojej žaloby a súčasne nechal bez povšimnutia návrh žalobcu na prerušenie konania a predloženie veci Ústavnému súdu SR.

Vychádzajúc z obsahu odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolací súd dospel k názoru, že súd prvého stupňa v rámci súdneho prieskumu nevenoval dostatočnú pozornosť námietkam a argumentácii žalobcu, ktoré v odvolaní zdôraznil, ako aj návrhu žalobcu na prerušenie konania, ktorými namietal porušenie práva na poskytnutie informácie a bez náležitého zdôvodnenia vychádzajúc z konkrétnych skutkových zistení vyplývajúcich z administratívneho spisu (aj to nedôsledne) a aplikujúc právnu úpravu na vec sa vzťahujúci, prebral argumentáciu žalovaného.

Z napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa vyplýva, že prvostupňový súd dospel k záveru o zákonnosti preskúmaných rozhodnutí žalovaného správneho orgánu, pričom z odôvodnenia prvostupňového súdneho rozhodnutia dôvody, na základe ktorých prvostupňový súd dospel k takémuto záveru nie sú dostatočne zrejmé.

Pokiaľ teda v posudzovanej veci krajský súd nepreskúmal komplexne námietky žalobcu, podľa názoru odvolacieho súdu postupoval nedôsledne, čím postihol napadnutý rozsudok znakom nepreskúmateľnosti odvolacím súdom, pričom uvedeným postupom bolo porušené právo účastníkov na spravodlivý a riadny súdny proces, ako aj zásada spravodlivého procesu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd. Ústavný súd SR už vyslovil, že „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu“ (IV. ÚS 115/03).

V správnom súdnictve je súd viazaný žalobou vymedzeným rozsahom a dôvodmi preskúmania zákonnosti napadnutého rozhodnutia, čomu zodpovedá povinnosť súdu rozhodnúť o všetkých bodoch žaloby a v odôvodnení sa s nimi vysporiadať.

Za stavu, že sa súd prvého stupňa nevysporiadal dôsledne so žalobnými námietkami, resp. s niektorými námietkami vôbec, napadnutý rozsudok je nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov, keď v odôvodnení rozsudku vo veci samej nedal jednoznačnú odpoveď na zásadnú argumentáciu žalobcu, žiadnym spôsobom sa nevyporiadal s judikatúrou súdov, na ktorú žalobca v žalobe poukazoval, ako aj že sa žiadnym spôsobom nevyporiadal s návrhom žalobcu na podanie návrhu na Ústavný súd SR na začatie konania podľa § čl. 125 ods. 1, písm. a/ ústavy a za tým účelom prerušiť konanie, čím nie je jednoznačne zrejmé, ako prvostupňový súd postupoval pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného

správneho orgánu na základe žaloby majúcej za následok, že súd prvého stupňa vykonal súdny prieskum zákonnosti preskúmaného rozhodnutia a postupu žalovaného formalisticky.

Vychádzajúc z uvedeného pokiaľ by odvolací súd v danej veci rozhodol v merite veci zaoberajúc sa ostatnými námietkami žalobcu, ktorými v žalobe namietal nezákonnosť rozhodnutia a postupu žalovaného správneho orgánu, odňal by tým účastníkovi právo na riadny opravný prostriedok, čím by im odňal právo na proces v zmysle článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Uvedené skutočnosti viedli odvolací súd k rozhodnutiu, ktorým napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 a s § 221 ods.1 písm. f/, ods. 2 O.s.p., a to bez toho, aby sa zaoberal hmotnoprávnou stránkou v merite veci.

Najvyšší súd Slovenskej republiky zároveň považuje za potrebné dodať, že napriek apelačnému opravnému systému, ktorý sa v správnom súdnictve v Slovenskej republike v zmysle príslušnej právnej úpravy uplatňuje, primárne preskúmava zákonnosť napadnutého rozhodnutia správneho orgánu krajský súd ako súd prvého stupňa. Úlohou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súdu odvolacieho je preskúmavať vecnú správnosť prvostupňových rozhodnutí a nie nahrádzať prieskumnú činnosť súdu prvého stupňa vrátane odôvodňovania rozhodnutia.

V ďalšom konaní bude preto povinnosťou prvostupňového súdu opätovne dôsledne preskúmať postupom podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku zákonnosť postupu a rozhodnutia žalovaného správneho orgánu, prejednať vec v medziach podanej žaloby, a vo veci samej opätovne rozhodnúť, pričom v odôvodnení rozsudku bude jeho povinnosťou sa zrozumiteľne vysporiadať s námietkami a argumentáciou žalobcu, s judikatúrou súdov, na ktorú žalobca v žalobe poukazuje, ako aj návrhom na prerušenie konania.

V novom rozhodnutí rozhodne krajský súd súčasne i o náhrade trov tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 v spojení s § 246c ods. 1 vety prvej O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky jednohlasne (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.